Analize și opinii

Prof. dr. Mircea Druc: “Etnoutopia mea”

Acum 8 ore 241 Vizualizari 9 Timp de citire

„Văd Uniunea Europeana ca pe o utopie biblică. Nu știu cât va ține, dar e superbă. E complet evreiască” (Avrum Burg)

„Și Uniunea Sovietică a fost concepută tot ca o „utopie biblică, complet evreiască”, dar nu era superbă. Însă, Uniunea Europeană, ar putea fi substituită doar de o altă utopie, superioară prin dimensiunile sale transcendentale” (Mircea Druc)

Geneticianul Albert Jacquard, cunoscut și pentru angajamentele sale cetățenești, estimează: „Indiferent de criza generalizată, o lume mai bună este posibilă și aceasta depinde de fiecare dintre noi”. În prefața cărții sale „Mon utopie”, savantul francez afirmă că ar exista un moment în viață când „propunerea unei utopii devine o datorie”. Ca cercetător, trăiesc și eu acel moment al vieții când utopia devine o necesitate. Nu mă mai concentrez asupra cotidianului. Și, firește, gândesc Viitorul. Experiența profesională, întâmplările trăite și incertitudinea mă obligă să vin cu propria utopie, intitulată Etnosistemica – o abordare holistică a Statului și

Ideea Etnoutopiei mi-a încolțit în minte în anii de studenție la Universitatea de Stat din Leningrad. Doream neapărat să contribui la definitivarea proiectului lansat de sociologul Dimitrie Gusti în perioada interbelică. Teza savantului român: „Concepția Știința Națiunii este sortită să deschidă perspectivele nebănuite în istoria dezvoltării noastre naționale. Chemarea pentru înălțarea Patriei va fi astfel legată de o viguroasă mișcare științifică, ce va împleti frumusețea Gândirii cu trăinicia Faptei". Ulterior, ideea a prins rădăcini și a crescut treptat la Moscova, în condiții austere. Alesesem atunci drept ghid moral credința că există o cale către altă lume. Ignorând postulatele realismului socialist și înarmat cu Teoria generală a sistemelor (T.G.S.), intenționam să critic constructiv Trecutul și Prezentul. Era o inocentă tentativă de a recicla și reconcilia, pe cât ar fi posibil, doctrinele care tratează lupta de clasă și lupta de eliberare națională. Pornisem de la niște ipoteze: opțiunile internaționaliste şi cele naționaliste ar putea coexista într-o logică dinamică a contradictoriului, iar integrarea tezei și antitezei ar facilita tranziția către o epocă a schimbării.

Ceva mau târziu, citind mărturiile unei „victime a marii terori staliniste", am înțeles ce rezultă în urma integrării reușite a tezei și antitezei. E vorba de Cristian Rakovski, arestat și interogat la N.K.V.D. în 1939, condamnat la moarate și executat în septembrie 1941. Acest visător al revoluției mondiale, militant socialist, activist în conducerea Kominternului și mare demnitar sovietic ne lămurește: „Nu vedeți? Se naște o nouă realitate, un adevăr, care culminează într-un acord final între subiectiv și obiectiv. La Moscova, Comunism, la New-York Capitalism. Sunt același lucru, sub formă de Teză și Antiteză. Analizați-le pe amândouă. Moscova este un Comunism subiectiv, dar (în mod obiectiv) un Capitalism de stat. New-York este un Capitalism subiectiv, dar este vorba, în fond, de un Comunism obiectiv (statul fiind proprietatea bancherului central). O sinteză personală, adevărul: Internaționala Financiară, Capitalista Comunistă și deasupra tuturor, în ultima instanță: Ei, aceia".

În perioada 1975-1980, fiind (a doua oară) student la Universitatea de Stat din Moscova), am avut în programul de studii două cursuri speciale intitulate: „Этнопсихология" și „Расоведение". Țin minte, cum profesorul Рогинский Яков Яковлевич ne explica specificitatea anatomică a corpului uman în dependență de rasă. De regulă, parametrii fizici se reproduc constant prin ereditate. Totodată, el evita prudent orice evaluare calitativă a particularităților cantitative. Adică, interpretarea psihosocială a trăsăturilor ereditare.

Pentru antropologia sovietică influența raselor umane asupra civilizației era un tabu. Ideocrația statului-partid respingea categoric orice nuanță de determinism biologic în comportamentul și calitățile cetățenilor sovietici. „Comunismul științific", o disciplină academică, obligatorie pentru toate facultățile, trecea cu vederea conflictele etno-rasiale, separatismul, criminalitatea și alte fenomene alarmante din „republicile unionale frățești". Nici postulatele sociologiei, culturologiei, politologiei, adaptate și acestea la exigențele catehismului „Дружба народов", nu cutezau să le explice.

Totuși, restricțiile ideologice și vanitatea teoriilor egalitariste nu puteau împiedica cugetul iconoclast să conștientizeze niște adevăruri științifice greu de combătut: fiecare rasă posedă o constituție mentală la fel de constantă ca și constituția anatomică; psihismul individului, poporului, națiunii este și un rezultat al acumulărilor ereditare lente pe parcursul existenței acestora; instituțiile politice și sistemele de educație, adecvate în cazul unor națiuni, pot fi contraproductive pentru altele.

Ironie severă: după dispariția utopiei ideocrate bolșevice, la Moscova, în colecția „Biblioteca gândirii rasiale”, a apărut volumul 2 al lucrării „Sensul rasial al Ideii Ruse”. Un citat din prefața redactorilor: „Pe noi nu ne amenință războiul civilizațiilor, ci războiul raselor. Pentru a-l preveni, e necesar să conștientizăm pericolul și să pregătim o asemenea ripostă, care, înainte de toate, ar tăia pofta altor popoare să tragă foloase pe seama rușilor. Tocmai de aceea vedem un sens aparte în elaborarea unei doctrine rasiale ruse și aprobarea ei ca parte componentă a concepției securității naționale a Rusiei”. Iar la librăria din incinta Dumei de Stat a Federației Ruse poți cumpăra cartea tradusă din franceză „Eseu asupra inegalității raselor umane” de Joseph Arthur, conte de Gobineau.

Prin anii 70-80, am adunat suficient material pentru o carte intitulată Etnosistemica. Termenul este o invenție semantică. Am folosit-o frecvent în articole și conferințe, scrise și ținute în limbile rusă și română. Am dedicat mult timp elaborării imaginarului și conceptelor. Cu tot efortul, nu m-am ales cu o lucrare academică tradițională. Școala sovietică și realismul socialist nu admiteau abordarea problemei naționale decât prin prisma științei marxist-leniniste. Ulterior, ideologia Kremlinului, axată pe dictatura clasei cu deviza „Proletari din toate țările, uniți-vă!” a dat faliment. În URSS a triumfat revoluția națiunilor. La această revoluție am participat și eu, în limita posibilităților și cu mijloacele modeste disponibile.

De-a lungul timpului, la Leningrad, Moscova, Cernăuți și Chișinău, la București și în Brazilia, m-am clarificat definitiv. Ca cercetător, timp de peste trei decenii, urmăresc o amplificare concomitentă: procese, tendințe şi practici diametral opuse sau reciproc exclusive:

– Teama compulsivă de Viitor; o stare panicardă, caracteristică ajunului marilor catastrofe, sublimată spontan, concomitent, pretutindeni din structurile în criză ale societății de piață globaliste;

– Încrederea nelimitată în Viitor (rațiunea burgheză şi cea comunistă); euforia în legătură cu progresul omenirii spre o stare edenică finală, datorită dezvoltării tehnico-științifice, considerată inexorabil benefică;

– Apoteoza pieței libere; comercializarea cuvintelor și a lucrurilor, a corpurilor și a spiritelor, a naturii și a culturii;

– Perseverarea activității economice similare cu cea de acum trei secole; atitudinea rapace în procesul acumulării de capital; considerarea intereselor economice egoist-individuale şi egoist-naționale drept resort al progresului social; agravarea crescândă a inegalităților;

– Exploatarea iresponsabilă a substratului natural; deteriorarea ireversibilă a ecosistemului;

– Reevaluarea economicului, reconcilierea și reintegrarea omenirii în natură şi în cosmos;

– Transformarea non-violentă, utilizarea psihotehnicii în scopul învățării permanente şi a cunoașterii extrasenzoriale; adoptarea unor modele de gândire astăzi încă inimaginabile;

– Umanizarea „îndumnezeită” a societății în curs de robotizare și a generației turbo născută cu tableta sau

– Desființarea religiilor confesionale; abandonarea culturilor naționale, regionale, provinciale, folclorice; instituirea unei guvernări mondiale, a unei religii panteiste unice și a unei culturi universale.

– Inversarea expansivității agresive, acaparatoare a societății consumiste și a indivizilor prin invertire, introvertire, autocunoaștere şi autoformare; proclamarea necesității de schimbare individuală, asanare și mântuire: trecerea de la nefericitul homo sapiens la preafericitul homo noeticus;

– Transmutarea completă a însăși fibrei ființei umane – un fenomen foarte rar, cunoscut sub numele de transpoziție în masă, care implică mutarea, subită și sincronizată, a mii de elemente de A.D.N. din corpul uman pe poziții genetice noi și diferite; această transpoziție semnificând extraordinara naștere a unui tip de ființă umană total nou – homo sanctus – omul sacru…

La 13 iulie 2020, Cristian Alexandrescu își convingea abonații săi pe YouTube.com: „Să avem încredere deplină în conducătorii Rusiei, S.U.A. și Chinei. Acești trei lideri mondiali suveraniști vor ieși biruitori în lupta contra globaliștilor”. Dar, suveraniștii ruși, deși blamează democrația occidentală, nu doresc ca progeniturile lor să trăiască într-o „superbă utopie”, precum defuncta Uniune Sovietică, regretată de Putin. În viziunea opoziției ruse și nu numai, este iminent un colaps al regimului putinist oligarhic-mafiot. Iată un titlu din presă pe care îl traduc din rusă: „Oamenii lui Putin fug din Rusia”. Iar celebra expresie „A fi sau a nu fi, aceasta-i întrebarea!” e pronunțată tot mai des în varianta: „Păstrarea sau descompunerea Federației Rusie, aceasta-i întrebarea!”. Și eu întreb: – Cui să dau crezare? Fanilor lui Putin de pretutindeni? Lui Ion Cristoiu și Nataliei Morari? Sau unor adevărați exponenți ai elitei naționale ruse? Spațiul nu-mi permite să enumăr personalitățile ruse al căror discurs îl urmăresc atent pe Internet ca cercetător și cunoscător al spațiului exsovietic…

În ianuarie 2017, economistul francez Jacques Attali, spunea la Davos: „Există politici bune făcute de persoane defectuoase. Primul keynesian nu a fost Roosevelt, ci Mussolini. Al doilea nu a fost Roosevelt, ci Lenin. Acum apar alții. În acest sens, mă tem că Tramp ar putea fi noul Mussolini”. Eu însă mă tem că Putin, care se vrea țar pe viață, este noul Stalin. Inițial, programul său părea că redresează economia Federației Ruse și, într-un fel, ar frâna globalizarea. Ulterior, totul a degenerat în Pax Russica, mediafrenie, pobedobesie și nostalgie imperială.

O posibilă concluzie: Națiunile care au pornit de la proiecte utopice, cu timpul le-au profanat. Și, într-o anumită măsură, s-au transformat în antiutopice. Dar un stat antipod al utopiei, foarte viguros în aparență, nu este stabil. La un moment dat, esența politicii sale interne și externe devine „lupta contra propriei descompuneri”. Această luptă, transformată într-un scop în sine, eclipsează total orice altă perspectivă. În prezent, Rusia, China, S.U.A. și Israelul întruchipează proeminent tendința conservatoare anti utopistă. Statele acestea tind să controleze metodologia postmodernă, frânând astfel apariția unei noi realități, unde nu mai funcționează legile presupusului „final al istoriei”.

Secolul al XXI-lea inversează dimensiunea metafizică a realității. Virtualizarea generalizată a surpat cardinal însăși criteriile realului. Astăzi, Internetul și mass-media creează treptat o nouă concepție despre lume. Mentalitatea utopistă se formează prin tradiții, propagandă și educație. Avem jocuri utopice la computer. O

ce în prezent pare utopic, poate deveni realitate în viitor deoarece însăși realitatea se schimbă. Utopiile își schimbă caracterul în dependență de epocă şi au un rol aparte în destinele statelor și națiunilor.

Preluare: art-emis.ro

Autor: Prof. dr. Mircea Druc, ex Prim-ministru

Despre autor

editor

Socrate Toma

Martie 19, 2024 at 6:20 pm

Nu agreez forțarea evoluției statelor după teorii de moment. Statele trebuie să evolueze cumulativ și în timp. Modelele nu sunt benefice niciunde. Mircea Druc ar fi trebuit să știe acest lucru, țara lui a suportat modele care nu au dus la nimic bun.